

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 135. szám
1987. június 10., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Zöldség-, gyümölcsstermelés, a lakosság ellátása

Tudósítás a megyei tanács vb üléséről

A Csongrád Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága tegnap, kedden Szegeden Petrik István, a tanácselnök általános helyettese vezetésével ülésezett. Az előterjesztések között a testület több fontos kérdésben döntött. Megújította a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa elnökségével kötött együttműködési megállapodást. Társadalmi, gazdasági életünkben jelentős változások következtek be az államigazgatás és a gazdaságirányítás korszerűsítésében. Nőtt a tanácsok önállósága, az önkormányzati szerepe, és több dologuk lesz a települések ellátási színvonalának javításában is. Ezen a területen a közigazgatás, az üzemek és intézmények egymásra utaltsága, egyre jelentősebb. Mindez indokolja az együttműködés bevált elveinek, módszereinek megerősítését, az új körülményekhez való igazodást. A szakszervezetek a közös munka feladataitól összegegyűjtik, rangsorolják, továbbítják a tanácsokhoz a fontos javaslatokat. Mozgósítják tagjaikat a lakóterület életét érintő határozatok végrehajtására. A tanácsok felhasználják azokat a társadalmi, politikai erőforrásokat, fórumokat, amelyekkel a szakszervezetek rendelkeznek. Erdemben válaszolnak a dolgozók észrevételeire, javaslataira.

A testület megvitatta és elfogadta a zöldség-, és gyümölcsstermelés, valamint a lakosság ellátási helyzetéről készült beszámolót. Az ország zöldségtermő területének több, mint 13 százaléka Csongrád megyében található. A tájjellegű termelést a fűszerpaprika, a paradicsom és a vöröshagyma jellemzi. Köztudott, hogy ez a kultúra fokozottabb kézimunkaerőt igényel, ezért a nagyüzemi gazdaságokban arányuk visszaesett. Tavaly a háztáji termelés meg a primőrök 70 százalékát. A végrehajtó bizottság megállapította, hogy jelentős a terméshozadék, melyhez hozzájárul az is, hogy csak a zöldség 25 százalékát öntözik. Az üvegházak területe meghaladja a 72 hektárt, ami az országos ilyen jellegű terület 40 százaléka. A magas beruházási költség miatt a fólia jobban kultivált. A korszerű technológia alkalmazásával több zöldség hajtását világszinten végzik az üzemek, amit a kistermelők is gyorsan elsajátítottak és alkalmaznak.

Sajnos a gyümölcsstermelés színvonalát alacsony. A termőterület tovább csökken, ami összefügg a jövedelmezőséggel. Az elmúlt években különösen az alma volt rossz üzlet. A nagyüzemi ültetvények 75 százaléka korszerűtlen, az almaültetvény háromnegyed része jónak, ami nem jól tárolható. Az újfajta öszibarackok fagyűrő képessége rossz, nagyarányú a tőkepusztulás. A magas beruházási költség és a bizonytalan piaci helyzet miatt az üzemek nem vállalkoznak korszerű telepítésre. Az elmúlt tervidőszakban a tervezett 1200

hektár helyett csak 246 hektáron ültettek gyümölcsfát. Ezzel szemben 1192 hektáron vágják ki az öreg fákat.

A tegnapi tanácskozáson szó volt a korszerű technológia alkalmazásáról is. A modern gépek beszerzési lehetősége a magas költségek miatt korlátozott. Ugyanakkor a kiskerti gépek választéka sem kielégítő. Nem megfelelő a gépaikatész-elátás, ami a gondokat súlyosbítja. Esetenként nem lehet kapni permetezőszert és gyomirtó szert. A hajtott zöldségekhez a vetőmag jelentős részét importból szerzik be. A gyümölcszaporítóanyag-ellátás nem megfelelő, a minőség kifogásolható. Értékelte a vb a zöldséggyümölcs forgalmazás és feldolgozás helyzetét. A szűk élelmiszer-ipari kapacitás miatt túlermelés esetén nem tudják fogadni a nagy mennyiségű árut. Zavarja a termelést és a forgalmazást a hullámzó zöldség-gyümölcs import, ami rendkívül nagy termelői áringadozással jár együtt. Ezek a körülmények nincsenek jó hatással a termelési kedvre és árfelhajtó szerepük van. A szerződéses rendszer nem tölti be szerepét, a kistermelők értékesítési gondjai növekszenek azáltal, hogy a szegedi nagybani piac szűk területen működhet. A primőr zöldségek termelésének és forgalmazásának integrálását magas szinten végzi a szentesi Korai Zöldségtermesztési Rendszer. Hasonlókat lehet mondani a Szegedi Tájékozott Fűszerpaprika GT-ről. A konzervgyár is jól működő együttműködési szervezetet hozott létre.

A tanácskozáson alaposan elemezték a lakosság ellátásának helyzetét. Megállapítást nyert, hogy Budapesten gyakran olcsóbb a zöldség és gyümölcs, mint Szegeden, tehát abban a körzetben ahol termelik. A boltok többsége szerződés nélkül, közvetlenül a termelőtől vásárolja fel az árut. Így a minőség javult, csökkent a Zöldértől történő beszerzési árnya. A szabad árkialakítás miatt az árszínvonal tehát nem tükrözi a piaci értékítéletet. Egyre kevésbé érvényesül a bolti árak piacszabályozó szerepe. A gazdálkodó szervezetek szorgalmazzák az utcai értékesítést, a zöldség-gyümölcs házhoz szállítását — természetesen nagyobb mennyiségben. Az alkalmi elárúsítóhelyek ténykedését a lakosság megelégedéssel fogadja. A zöldség-gyümölcs ellátásnak színvonalát a termelés ingadozásától, az export lehetőségektől függően változik. Gyakran alakulnak ki irreálisan magas fogyasztói árak, amelyek visszahatás kóderdek. Az ellátás javítása érdekében a testület több határozatot hozott. Egyebek között a termelés,

feldolgozás, értékesítés koordinációjával biztosítani kell a termékek magas szintű feldolgozási fokát. A kereslet-kínálat közötti feszültségek feloldását a piacfelügyeletnek kell megtalálnia. A piacok fejlesztését, korszerűsítését különösen Szegeden és Szentesen sürgetik. A vb felhívja a figyelmet, hogy a helyi és megyei árhatóságok a tisztességtelen árak alkalmazásával szemben következetesen lépjenek fel.

A testület megvitatta és elfogadta a Csongrád Megyei Levéltár munkájáról szóló beszámolót, majd előkészítette a soron következő tanácsülés napirendjét. A végrehajtó bizottság a megyei tanács ülését június 25-re hívja össze. A következő témák megvitatását javasolja: Csongrád megye középtávú szociálpolitikai programja; jelentés a megyében élő nők helyzetéről, a nőpolitikai határozatokból adódó további feladatok.

Elutazott a palesztin küldöttség

Kedden elutazott Budapestől Najef Havatme, a Demokratikus Front Palesztina Felszabadításáért Szervezet főtitkára vezette küldöttség, amely a Hazafias Népfront Országos Tanácsa és a Magyar Szolidaritási Bizottság meghívására tartózkodott hazánkban.

A Szövetség és az ipari termelés lehetőségei

Kedden Ajkán tartotta meg ülését a Szövetség elnöksége. A fogyasztási szövetkezetek ipari tevékenységének alakulását, exportjuk fejlesztésének és vegyes vállalatok alapításának lehetőségeit tárgyalta meg. A testület elé került beszámoló szerint az ország fogyasztási szövetkezei még mindig nem használják ki ipari termelésben rejlő lehetőségeiket. Ennek bizonyosságaként mutattak rá arra, hogy jelenlegi ipari termelésünknek 60 százalékát mindössze mintegy 30 áfész és 8 vállalat termel. Már ma is figyelemre méltó viszont az a sokszínűség, ami a szövetkezeti ipar profilját jellemzi, továbbá az, hogy az általuk felhasznált alapanyagok döntő hányadát a szövetkezetek helyben, a háztáji és kisegítő gazdaságokkal, a mezőgazdasági szakszervezetekkel termeltetik meg.

Búzábemutató a GKI-ben

A Szegedi Gabonatermesztési Kutatóintézetben tegnap, kedden a mezőgazdasági szakemberek népes csapatát tájékoztatták az elmúlt év eredményeiről. Ezután a kiszombori telepük kísérleti parcelláin a kutatók a helyszínen válaszoltak az érdeklődők kérdéseire. Más csoportoknak ma megismétlik a programot.

Proksza János igazgatóhelyettes bevezetőjében elmondta, hogy e nem szokványos búzatermő évben rengeteg értékelhető tapasztalattal gazdagodtunk. Bebizonyosodott, hogy az időjárás kivétel mekkora szerepe van a tudatos emberi beavatkozásnak. Az érdeklődés homlokterébe került a biológiai alap célterület felhasználása.

Erdi Péter igazgatóhelyettes a tanulságokat részletezte. Úgy tűnik, hogy a természet általában kompenzálja hibáit. Most azok jartak jobban, akik később vetettek, s nem tértek el a bevált 3-5 centiméteres vetési mélységtől. A tisztességes tarlóművelés másfél

százalékos többlet nedveségmegtartó képességet eredményez, s száraz őszen ez igen jelentős. A sima hengeres tömörítés jó szolgálatot tett, javította a növény faggyal szembeni esélyeit. A gyomosodás elleni védekezésben tapasztalható, hogy ahol betartották a vetésváltás szabályait, ott összehasonlíthatóan kevesebb a gond. A művelőtechnológia precízebb védekezést biztosít.

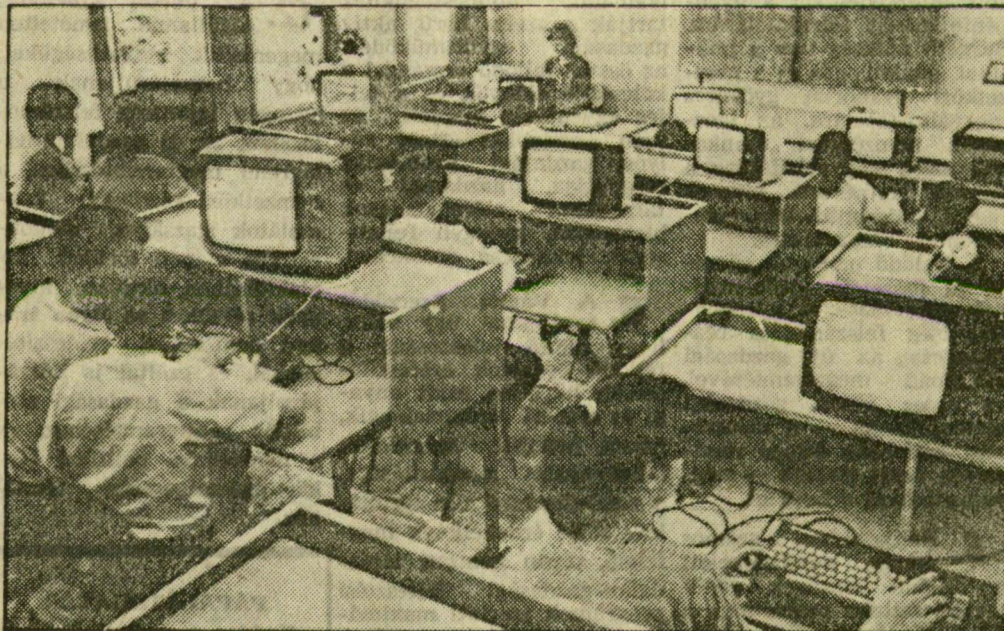
A fajták téllállóságából jól vizsgáztak, s a 10-20 százalékkal megemelt vetőmag-norma tette lehetővé, hogy az optimálshoz közelálló térszám alakult ki.

A világpiacon jelenleg sok a búza, óriási a kínálat. A minőségi követelmények előtérbe kerültek. Bebizonyosodott, hogy a termelésnövelés csak egy-egy fajta jó tulajdonságainak kiaknázásával lehetséges. Egy példa erre a sok közül, hogy ugyanolyan adagú növekedésszabályzó készítmény egyik fajtánál természetes növekedést, másiknál többlettermést eredményezett, míg volt, amelyekre hatástalan volt.

Matuz János osztályvezető elmondta, hogy az öt saját nemesítésű és a két honosított fajta mellett 15 fajtajelölt közül az elkövetkező években ígértes lehet többek között az István és az Örsze is. A nemesítők a hagyományos módszerek mellett alkalmazzák a biotechnológiai eljárásokat is. Így egyes téves irányokat hamarabb ki lehet javítani. A tudományos kutatók a napi munka mellett előadásokon vesznek részt, s kiadványokban is szerepelnek. Szélesebb olvasói körhöz szól a Barabás Zoltán szerkesztette Búzatermesztők kézikönyve.

Gábor András osztályvezető beszámolójából kitűnt, hogy a kísérletekben jól szereplő fajták végre a köztermesztésben is kezdik betölteni az őket jogosan megillető arányt. Tavaly a vetésterület 30 százalékán voltak „szegedi” búzák. A fémzárolt minőségi vetőmag aránya országosan alig haladja meg az 50 százalékot, a cél, hogy pár éven belül ez megközelítse a 65 százalékot. A legkeresettebb búza vetőmagokból az idén ki tudják elégíteni az igényeket, egyedül a GK-Zombor egy részét kell mással helyettesíteni.

Egy értékes hálózat

A hálózat a tanuló képességeihez és tudásához szabottan adagolhatja a tananyagot

Egyre több gmk és kisservezet vállalkozás a Commodore számítógépek hálózatba kötését. Ez egyáltalán nem a nagyzolás jele. Ma már sok vállalatnál ott porosodnak ezek a személyi számítógépek, jó esetben részproblémákat megoldó programokkal vannak felszerelve, de a valódi adatfeldolgozó képességet nélkülözik. A mostanában terjedő IBM PC-k viszont az adatrögzítésre túlságosan drágák. A dilemma feloldása a Commodore-ok hálózatba kapcsolása.

Egy ilyen rendszert alakítottak ki a Tarján városi IV-es számú általános iskolában is. Ennek a központi egysége egy Commodore Plus 4-es számítógép. Hozzá kapcsolódnak további kis-

től 16-120 méterre lehet elhelyezni. A rendszer eredményesen használható a fizika, kémia, az orosz nyelv és a matematika oktatásában. Perifériáin különböző mérési műveletek elvégzése is lehetséges. A vele dolgozó pedagógus munkáját jelentősen megkönnyíti. Lehetőséget teremt különböző tanulóknak differenciált és szimultán munkavégzéséhez. A hálózat nagy mennyiségű információt képes eljuttatni a diákokhoz, csak ők győzők feldolgozni az érkező adatokat. Az újdonságot más információk rendszeréhez egyszerűen közvetlenül hozzákapcsolhatják. A jó működéshez ennél a formánál elegendő egyetlen háttértár és egy központi nyomtató. Ez jelentős költségmegtakarítást jelent.

A hardverek és a szoftverek teljes fejlesztését az általános iskola tanárai és technikusai végezték el. A munkát menedzserként segítette a Vorker Kisszövetkezet.

A hálózatot nemrégiben bemutatták a Balaton mellett megrendezett Chaos Oktatótechnikai Konferencián, ahol sikert aratott. A theszaloniki és a Ijubjanai egyetem vásárlási szándékát is jelezte. Elképzelhető, hogy a fejlődő országokból is érkezik megrendelés a közeli hónapokban. A hálózatot Veszprémben bemutatták a különböző megyék számítástechnikai oktatási szakkonferenciáin is. A rendszer kidolgozója szerint, ha érkeznék a megrendelések, akkor a gyártással se lehet gond.

B. I.

T. Sz. I.